

amb soldats mercenaris, fretuosos d'apressar ric botí per a gosar-lo, maleint tal vegada a la milícia al acabar la guerra; no, aquells combatents foren en sa major part els mateixos que quan la tranquil·litat impera saben investigar en els laboratoris, observar en les clíniques, endinzar en els misteris de la naturalesa i sorprendre els secrets de la vida; són els històlegs deixebles del gran Cajal, admiració del món; són els cirurgians quals modos operatoris s'adopten com insuperables a l'estranger; són els oculistes, els jaringòlegs, els psiquiatres i els neuròlegs quals noms nimbats per la glòria es pronuncien respectuosament en els Congressos científics; són els nostres metges generals qual extensa cultura no té parió; són, en fi, els que sense mitjans, sense auxilis, sense ajuda de ningú, amb sols la seva intel·ligència, la seva voluntat i el seu treball varen lograr que la Medicina espanyola pogués adreçar-se orgullosa damunt la de moltes nacions cimals si no la taqués l'Estat amb els seus vergonyosos estatuts sanitaris.

Doncs bé, Excm. Sr., la classe mèdica que aixís ha sabut lluitar en pro de la salut del poble, que aixís ha sabut morir per amor al pròxim, que aixís sap treballar per a enaltiment de la seva aimadíssima pàtria, esperançada al contemplar l'aubada d'una nova era en la que s'inicia l'imperi de la raó, la imposició de la justícia i el reconeixement de tots els drets, al davant dels quals sens dupte ha de comptar-se el dret a la vida, una vegada més aixeca la seva veu al Poder públic, del que és V. E. representant digníssim, en demanda respectuosa, però ferma, de sàvies disposicions legislatives, d'enèrgics actes governamentals per qual eficàcia acabi la anarquia sanitària de que és víctima la nostra nació, i es fassi efectiva la protecció de l'Estat per al bé físic i espiritual dels nostres compatriotes, robantios aixís als greuíssims i propers perills que amenacen llur existència.

Si com anúncien vostres nobilíssims propòsits, si com escau a vostra grandesa d'ànima, voleu realitzar aquesta santa obra d'espanyolisme i de pietat, escolteu-nos, Excm. Sr. i accepteu benèvolament es indicacions que ens permetem oferir-vos, juté ant-les imprescindibles punts de partida per a organitzar la Sanitat nacional.

Perquè aquesta no existeix avui en el nostre país: les disposicions tan nombroses com xorques que semblen propendre a figurar-la, sorgiren en a seva totalitat amb l'únic objecte de resoldre problemes circumstancials, no tenint, per consegüent, la oportunitat i el mutu enllaç que deuria caracteritzar-les si s'haguessin dictat considerant-les almenys com a parcials elements d'una legislació futura la unitat de la qual precisava per a l'assoliment d'aquell fi encara irrealitzat.

Convé, doncs, abans que tot i per damunt de

tot, per necessitat extrema i en breu plaç, formula: un ample, complet i encertat pla de Sanitat.

Però aital projecte no pot traçar-se inspirant-se en convencionals enganyosos, ni en falsos motius, ni en passatjeres impressions, sinó que d'ésser fruit de profunda meditació, resultat d'un perfecte coneixement de la realitat, suma de múltiples i sanes iniciatives científicament contrastades, que, procedents dels diferents sectors professionals, es fonen i concreten en preceptes per una entitat directiva capàs, austera, infadigable i equànim.

A n'aquesta entitat ha de correspondre la realització de tota la labor sanitària, sense traves que la cohibeixin, ni ingerències que la pertorbin.

A n'ella correspònd des de la proposició de lleis relacionades amb la funció que té encomanada, fins la vigilància del seu compliment; des de la prohibició de matrimonis que puguin procrear fills tarats fins la declaració del delictes sanitari; des de impedir la invasió de gèrmens morbosos a través de la frontera fins imposar les mides de profilaxis individual.

En síntesis: ella ha de complir la sacratíssima missió de prevenir les influències morbosos, de combatre els seus efectes, de proveir a la millor assistència dels malalts, d'extirpar les nafres socials justificables per la medicina, de millorar en els ordres físic i psíquic al ciutadà, i de preparar aixís el perfeccionament de la espècie.

Coneguts els trascendentalíssims fins que ha de perseguir i la difícil tasca que ha de portar a cap, bé es comprèn com s'imposa un discret aportament de valuosos elements per a la seva constitució, i com precisa dotar-la d'uns Estatuts que, rectament orientats, li permetin el seu lliure desenvolupament dintre d'una sana autonomia.

Per això, en ço referent al primer extrem, és de necessitat absoluta que a la elecció dels membres constitutius d'aquest organisme que pogués conservar el nom de «Reial Consell de Sanitat», precedeixi una justa taxació dels mèrits científics, una cura depuració de la seva vida professional, una equànim valoració de les seves aptituds específiques i un sever exàmen de les seves qualitats individuals.

Aquest treball caldria facilitar-lo als Col·legis de Metges que, sens dupte, coneixen l'història de tots els seus col·legiats i que, per altre part, deurien posseir el dret de proposar un cert nombre de consellers, amb ço qual compartirien les responsabilitats de la seva actuació i, en conseqüència, exercirien sobre d'ells una constant i profitosa acció fiscal.

Requisit indispensable per a fer eficaç la gestió del Consell seria el seu apartament complet i perdurable de la influència política. Es conseguiria aital objecte autoritzant-lo per a elegir el seu president, que, prèvia l'aprovació del Govern, seria el Cap suprem de la Sanitat del Regne, i posant als vocals